

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 3. december 2009
Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009

1. Forenkling af den fælles landbrugspolitik
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 3
2. Den fælles landbrugspolitik fremtid: udvikling af landdistrikterne
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 5
3. Kvartalsrapport fra Kommissionen om markedet for mejeriprodukter
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 9
4. Lettisk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Politisk enighed/Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 11
5. Litauisk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Politisk enighed/Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 13
6. Italiensk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Politisk enighed/Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 15
7. Ungarsk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Politisk enighed/Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 18

8. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa
- *Præsentation*
KOM (2009) 591
Side 20
9. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger
- *Politisk enighed*
KOM (2009) 553
Side 25
10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af krav til virksomheder, der markedsfører træ og træprodukter
- *Politisk enighed*
KOM (2008) 644
Side 34
11. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Mulighederne for dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd
- *Præsentation*
KOM (2009) 584
Side 34
12. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål
- *Politisk enighed*
KOM (2008) 543
Side 35

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 14.-16. december 2009

1. Forenkling af den fælles landbrugspolitik

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. november 2009. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen orienterer om status for forenkling af den fælles landbrugspolitik. Rapporten er en opfølgning på en tidligere meddelelse om forenkling fra april 2009 såvel som status for Kommissionens arbejde med 39 konkrete forenklingsforslag.

Baggrund

Kommissionen orienterer på baggrund af et arbejdsdokument om status for forenkling af den fælles landbrugspolitik. I forbindelse med vedtagelse af rådskonklusioner om forenkling af den fælles landbrugspolitik den 25. maj 2009 blev det planlagt, at forenkling igen skulle sættes på dagsordenen for et rådsmøde i efteråret 2009. Kommissionen skal ved samme lejlighed give en status for dets behandling af 39 konkrete forenklingsforslag.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Kommissionen gør med arbejdsdokumentet status for opfølgningen på de 39 konkrete forenklingsforslag, der af 13 medlemsstater, herunder Danmark, blev forelagt Rådet (landbrug og fiskeri) den 24. april 2009. Kommissionen er positivt indstillet over for en række af forenklingsforslagene.

Det fremgår, at en række af de foreslåede forenklinger, eller forslag inspireret heraf, allerede er vedtaget eller er ved at blive gennemført i forvaltningskomité-regi, mens andre vil indgå i fællesskabslovgivningen efter forslag fra Kommissionen i den nærmeste fremtid. Kommissionen tilkendegiver, at den på andre områder undersøger, hvorvidt der kan udarbejdes alternative løsninger for nogle forslags vedkommende, da de ikke vil kunne gennemføres af Kommissionen som oprindeligt foreslået. Endelig afviser Kommissionen en lang række forenklingsforslag, der af Kommissionen vurderes at ville underminere det integrerede kontrolsystem eller har politisk karakter og derfor ligger uden for rammerne af det løbende forenklingsarbejde.

Ud over arbejdet med de 39 forenklingsforslag redegør Kommissionen endvidere for andre

forenklingsinitiativer gennemført eller vedtaget af Kommissionen i løbet af de sidste par måneder. Disse initiativer er hovedsageligt relateret til opfølgning på Kommissionens meddelelse KOM(2009) 128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle” såvel som rådskonklusionerne herom.

Disse forenklingsinitiativer omfatter blandt andet ophævelse af gamle forordninger, aktionsplaner for forenkling, indlemmelse af de fælles regler for vin i den fælles markedsordning, måling af administrative byrder, forenklingsekspertgruppen, det nyudviklede elektroniske indberetningssystem (ISAMM) og ikke mindst udsendelse af Kommissionens ansatte på træningsophold i medlemsstaterne.

Kommissionen redegør endvidere for planerne om at samle og harmonisere alle promotionsforanstaltninger. Ligesom der planlægges en harmonisering af udbetalingstidsfrister for søjle I og II foranstaltninger. På krydsoverensstemmelsesområdet vil Kommissionen udarbejde en liste med opsummering af forpligtelser på bedriftsniveau i relation til krydsoverensstemmelseskrav såvel som krav vedrørende god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). Denne liste udarbejdes på baggrund af drøftelser i ekspertgruppemøder. Det er hensigten, at denne skal kunne udgøre en reference for nationale administrationer i det fremtidige arbejde.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen, men Europa-Parlamentet udarbejder på eget initiativ en betænkning om forenkling med udgangspunkt i Kommissionens tidligere meddelelse om forenkling KOM(2009)128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle”. Europa-Parlamentets udtalelse forventes først at foreligge i foråret 2010.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer støtter generelt bestræbelserne på at forenkle den fælles landbrugspolitik og ser særlig positivt på de af de 39 forenklingsforslag, der er rettet mod landmændene. Særligt i krisetider kan forenkling bidrage til at reducere omkostningerne. Landbrug & Fødevarer henviser i øvrigt til tidligere høringssvar afgivet af Landbrugsraadet i forbindelse med skriftlig høring vedrørende KOM(2009)128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle”.

Landbrugsraadet noterer med tilfredshed, at Kommissionen har stor fokus på forenkling og omkostningsbesparelser; og at der også er nået betydelige konkrete resultater. Her er det blandt andet værd at nævne bortfaldet af braklægningskravet og fjernelsen af 10-månedersreglen. Det fjerner dog ifølge Landbrugsraadet ikke den kendsgerning, at Kommissionen ikke har leveret den nødvendige forenkling og gennemsækelighed på det måske vigtigste område, nemlig reglerne for krydsoverensstemmelse. Landbrugsraadet konstaterer tværtimod med bekymring, at udviklingen går i den forkerte retning. I stedet for at reducere og forenkle regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse oplever vi fra Kommissionens side en ”snigende” udbygning og udvidelse af kravene. Således kom

landdistriktsordningerne med i 2008, og der er i 2009 sket en udvidelse vedrørende God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM). Landbrugsraadet påpegede senest i forbindelse med fremsættelsen af forslaget til sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik, at der må ske en væsentlig reduktion i omfang og kompleksitet i kravene. Der er efter Landbrugsraadets opfattelse for mange krav omfattet af ordningen, og i mange tilfælde er kravene alt for uklare og ikke målbare. Overholdelse beror derfor i alt for mange tilfælde på et skøn, hvilket giver anledning til stor usikkerhed hos landmændene. Landbrugsraadet henviser til, at der i aftalen om sundhedstjekket indgår en erklæring, hvor Rådet og Kommissionen lover, at de vil arbejde for yderligere forenkling. Den erklæring skal snarest omsættes i reel handling.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder aktivt for at forenkle den fælles landbrugspolitik. Regeringen vil tage Kommissionens rapport til efterretning og vil samtidig arbejde for yderligere reelle forenklinger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være en positiv holdning til rapporten fra stort set alle medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Den forventede rapport har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. november 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. november 2009, jf. samlenotat oversendt den 5. november 2009.

Det forventede indhold i Kommissionens tidligere meddelelse om forenkling (KOM(2009)128) har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. marts 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. marts 2009, jf. samlenotat oversendt den 12. marts 2009.

Den tidligere meddelelse om forenkling har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. april 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23.-24. april 2009, jf. samlenotat oversendt den 3. april 2009 samt den 20. maj 2009 forud for rådsmødet den 25. maj 2009, jf. samlenotat oversendt den 12. maj 2009.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Den fælles landbrugspolitik fremtid: udvikling af landdistrikterne

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. november 2009. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Drøftelsen af fremtidens landdistriktspolitik forventes at fokusere på de fremtidige udfordringer for landbruget og landdistrikterne, herunder omstilling af landbruget til nye klimaforhold, og målsætninger vedrørende miljø, vand, bioenergi, fødevarekvalitet og -sikkerhed og etisk produktion. Der

forventes ikke rådskonklusioner i forlængelse af drøftelsen. Drøftelsen forventes ikke at have betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Drøftelsen af fremtidens landdistriktspolitik er en fortsættelse af drøftelserne om den fremtidige landbrugspolitik efter 2013. Kommissionen forventes at fremlægge en meddelelse medio 2010 med oplæg til rammer for fremtidens landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitik, mens konkrete forslag forventes i løbet af 2011.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

EU fører en aktiv politik for landdistriktsudvikling. Den 2. februar 2005 relancerede Kommissionen Lissabon-strategien. Formålet med strategien er at imødekomme behovet for øget økonomisk vækst og jobskabelse samt for forbedret konkurrenceevne. Strategien skal sikre borgerne en bedre levestandard, som miljømæssigt og samfundsmæssigt er bæredygtig.

De vejledende principper for den fælles landbrugspolitik bidrag til Lissabon-strategien blev udformet på Det Europæiske Råds møde i Göteborg i 2001 og bekræftet i konklusionerne på Lissabon-strategien i Thessaloniki i juni 2003: stærke økonomiske resultater, som skal ledsages af bæredygtig anvendelse af naturressourcerne. Disse principper ligger til grund for de senere reformer af den fælles landbrugspolitik. Dette blev understreget med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2003, som blev et væsentligt bidrag til Lissabon-processen.

2003-reformen på landdistriktsområdet

Med reformen af landbrugspolitikken i 2003 blev udviklingen af landdistrikterne styrket yderligere ved at overføre ressourcer fra den direkte støtte til udviklingstiltag i landdistrikterne (modulation svarende til 5 % af den direkte støtte over 5.000 euro eller i alt ca. 1 mia. EUR årligt). Disse tiltag kan vedrøre konkurrenceevnen, arealforvaltningen og økonomien i landdistrikterne.

Rammerne for tiltagene i perioden 2007-2013 blev fastsat med Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne og fordeles på tre akser:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne
2. Forbedring af miljøet og landskabet
3. Forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af de økonomiske aktiviteter

Medlemslandene skal fordele midlerne til udvikling af landdistrikterne på alle tre akser med minimum 10 % på akse 1 og 3 og 25 % på akse 2. Herudover skal minimum 5 % af midlerne anvendes efter den decentrale leader model, hvor lokale aktionsgrupper får medbestemmelse. Akse 1 og 3

EU-medfinansieres med op til 50 %, mens akse 2 indsatsen for miljø og natur samt midler anvendt under leader metoden EU-medfinansieres med op til 55 %.

Ændringer som følge af sundhedstjekket

Som resultat af sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik i 2008 indføres en række ændringer til rådsforordningen om støtte til landdistriktsudvikling, som har effekt på tilrettelæggelsen af landdistriktsprogrammet i perioden 2010-13. De væsentligste ændringer for landdistriktsprogrammet er følgende:

- Den tvungne modulation fra søjle 1 til 2 øges gradvist og med i alt yderligere 5 % i 2013 til i alt 10 %. Dermed tilføres yderligere EU finansiering på 883 mio. kr. til det danske landdistriktsprogram, som EU-medfinansieres med op til 75 %.
- Den nye tvungne modulation skal anvendes til at møde fire nye udfordringer for landbruget vedrørende klimaændringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet. Endvidere kan midlerne anvendes til at understøtte omstrukturering af mælkeproduktionen og fornyet vægt på innovation forbundet med de 4 udfordringer.
- Bestemmelserne og de nye prioriteter begrundes blandt andet i forpligtelserne fra EU vandramme-, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, nitratdirektivet, EU-strategien for biobrændstoffer og klimamålsætningerne i Kyoto-aftalen.

Drøftelsen på rådsmødet forventes at fokusere på de fremtidige udfordringer for landbruget og landdistrikterne, herunder omstilling af landbruget til nye klimaforhold, og målsætninger vedrørende miljø, vand, bioenergi, fødevarekvalitet og -sikkerhed og etisk produktion. Der foreligger intet forslag, og der forventes ikke rådskonklusioner i forlængelse af drøftelsen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Gældende dansk ret

Støtte under landdistriktsprogrammet ydes i medfør af lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven).

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at fremtidens landdistriktspolitik skal understøtte jordbrugets udfordringer - både med natur- og miljøindsats og en indsats for vækst og udvikling i erhvervet. I forlængelse heraf bør bestemmelserne justeres således, at store fødevarevirksomheder får mulighed for at spille en større rolle i udviklingen af den europæiske fødevareindustri. I formuleringen af den fremtidige landdistriktspolitik er det vigtigt, at det ikke bliver muligt på nationalt/regionalt niveau at indføre støtteforanstaltninger, som er blevet afviklet under landbrugspolitikens søjle I.

Landbrug & Fødevarer finder, at der fortsat bør være et krav om national medfinansiering. Ligeledes bør der i lighed med i dag være fælles regler for, hvorledes medlemslandene og regionerne disponerer over landdistriktsmidlerne mellem overordnede indsatsområder. Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at EU's landdistriktspolitik også i fremtiden er en del af EU's fælles landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer henviser desuden til dansk landbrugs og fødevareerhvervs overordnede holdning til EU's fremtidige landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Drøftelsen om fremtidens landdistriktspolitik bør ses i sammenhæng med den igangværende drøftelse af midtvejsevalueringen af EU's budget, som har fokus rettet mod tiden efter 2013. Det er dansk holdning, at forhandlingerne om de næste finansielle perspektiver skal foregå som en samlet pakke med alle budgetdele inklusive landbrugsbudgettet som en del heraf.

Regeringen henholder sig til regeringsgrundlaget "Mulighedernes samfund" fra november 2007 og sit høringssvar af 15. april 2008 i forbindelse med midtvejsevalueringen af EU's budget vedrørende den fælles landbrugspolitik. Endvidere henholder regeringen sig til strategien af 30. maj 2008 for afvikling af EU's landbrugsstøtte, således at regeringen vil arbejde for tilslutning blandt EU's medlemslande til;

- At den fælles landbrugspolitik udelukkende fokuseres på at sikre offentlige goder, eksempelvis fremme af klima, biodiversitet, miljø, økologi, høje fødevarerikkerhedsstandarder, dyrevelfærd, natur- og landskabspleje og konkurrenceevne. Der er i denne sammenhæng ikke modsætning mellem på den ene side opretholdelse af standarder gennem regulering og på den anden side afvikling af landbrugsstøtten.
- At der i en eventuel overgangsperiode overføres midler fra den direkte støtte med det formål at understøtte den nødvendige omstrukturering, for at erhvervet kan tilpasse sig de globale udfordringer som følge af åbne markeder.
- At landdistriktsstøtten på længere sigt målrettes imødegåelse af de grænseoverskridende miljøproblemer, som særligt knytter sig til landdistrikterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ligesom Danmark lægger mange andre medlemslande vægt på betydningen af landdistriktspolitikken i den fælles landbrugspolitik.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. november 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. november 2009, jf. samlenotat oversendt den 5. november 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Kvartalsrapport fra Kommissionen om markedet for mejeriprodukter KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremlagde en kvartalsrapport om mælk på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009 og forventes at forelægge en opdateret markedsrapport om mejeriprodukter på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009.

Baggrund

Markedssituationen for mælk blev drøftet på Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009, og der blev fremlagt følgende konklusioner: "Det Europæiske Råd drøftede den nuværende situation på mælkemarkedet. Det opfordrede Kommissionen til at fremlægge en dybtgående markedsanalyse inden for de næste to måneder, der omfatter eventuelle muligheder for at stabilisere mælkemarkedet og samtidig respekterer resultatet af sundhedstjekket." Kommissionen har ved KOM(2009)385 af 22. juli 2009 fremsendt meddelelse om markedssituationen for mælk og mejeriprodukter i 2009. Ifølge meddelelsen vil Kommissionen hvert kvartal præsentere en markedsrapport for Rådet.

Kommissionen præsenterede en kvartalsrapport på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009. Rapporten beskriver markedssituationen for mælk og mejeriprodukter. Kommissionen forventes at fremlægge en opdateret markedsrapport om mejeriprodukter.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en rapport og ikke om forslag til egentlige retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Kommissionen forventes at fremlægge en opdateret markedsrapport om mælk og mejeriprodukter på rådsmødet (landbrug & fiskeri) den 14.-16. december. Af Kommissionens kvartalsrapport fremlagt på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009 fremgik det, at markedet er i bedring. Det vurderes, at EU's samlede mælkeproduktion i kvoteåret 2009/2010 vil være på nogenlunde samme niveau som produktionen for kvoteåret 2008/2009. Både på det globale og det europæiske marked er mælkepriserne steget.

Markedspriserne for smør og skummetmælkspulver i EU ligger nu over interventionsniveauet. Skummetmælkspulver ligger på 210 €/100 kg og dermed over interventionsniveauet på 174,6 €/100 kg. Smørprisen har ligget over interventionsniveauet på 221,74 €/100 kg et stykke tid og er nu steget til omkring 300 €/100 kg. Der indkommer ikke længere bud om opkøb af smør og skummetmælkspulver til intervention (efter licitationsprocedure). Eksportrestitutioner blev for alle produkter nulkstillet den 20. november 2009.

Kommissionens meddelelse

I meddelelsen af 22. juli 2009 forelagde Kommissionen overvejelser til, hvordan markedet for mælk og mejeriprodukter kunne understøttes. Kommissionen pegede på en række tiltag, hvoraf følgende er blevet gennemført:

- Forlængelse af interventionsperioden for opkøb af smør og skummetmælkspulver til d. 28. februar 2010 samt mulighed for yderligere forlængelse til d. 28. februar 2011.
- Forlængelse af perioden hvor der kan gives støtte til privat oplagring af smør
- Fremskudt udbetaling af direkte støtte
- Fremskyndet tidsfristerne for at søge om støtte til salgsfremmekampagner for mælk og mejeriprodukter
- Udvidet kategorien af produkter, der er støtteberettiget under skolemælksordningen
- Hævet *de minimis* statsstøtten fra 7.500 € (ca. 56.000 kr.) til 15.000 € (ca. 112.000 kr.). Muligheden anvendes under de midlertidige kriseforanstaltninger, som gælder frem til udgangen af 2010. Såfremt en primærproducent allerede modtager *de minimis* statsstøtte på 7.500 € trækkes disse fra de 15.000 €.
- Eksportrestitutioner i mejerisektoren blev genoptaget i januar 2009. Dog blev de nulstillet d. 20. november, idet markedssituationen er i bedring.
- Oprettelse af en mælkefond på 300 mio. € i budgetåret 2010.

Kommissionen har endvidere nedsat en særlig high level ekspertgruppe om mælk, der frem til juni 2010 skal drøfte den fremtidige organisering af mælkesektoren.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om markedsrapport.

Konsekvenser

Markedsrapporten har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer noterer sig, at Kommissionen forventes at oplyse, at der fra kvartalsrapporten i oktober 2009 til den ventede rapport i december 2009 er sket en voldsom forbedring af markedet. Ifølge Landbrug & Fødevarer bekræftes det dermed, at kvartalsvise rapporter ikke kan stå alene i beskrivelsen af markedsudviklingen eller som beslutningsgrundlag for indgreb i eller støtte til markedet. Der henvises endvidere til, at Kommissionen løbende orienterer om markedssituationen på forvaltningskomiteniveau. Den løbende opfølgning på markedsudviklingen viser, at priserne på mejeriprodukter er steget yderligere ca. 20 til 25 % fra det niveauet i oktober 2009, ligesom der ikke længere interveneres i markedet i form af opkøb til intervention eller ydelse af eksportstøtte.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens forventede markedsrapport til efterretning. Regeringen arbejder for, at markedsinstrumenter som intervention og prisstøtte enten ophører eller opretholdes på et minimum som et reelt sikkerhedsnet. Regeringen vil endvidere modsætte sig en udskydelse af gennemførelsen af centrale dele af sundhedstjekket, således at strategien for afvikling af mælkekvoterne ligger fast.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse af 22. juli 2009 har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. september 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. september 2009, jf. samlenotat oversendt den 25. august 2009 samt den 9. oktober 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2009.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Lettisk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Letland har den 18. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende en statsstøtteordning i form af rentestøtte til jordbrugere til såvel etablering som udvidelse af eksisterende bedrifter. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte ophører den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Letland har den 18. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende en statsstøtteordning i form af rentestøtte til jordbrugere til såvel etablering som udvidelse af eksisterende bedrifter. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte efter overgangsordningen ophører den 31. december 2009. Letland ønsker at yde statsstøtte frem til udgangen af 2013.

Anmodningen er fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed træffe afgørelse om, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommelse af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte efter overgangsordningen, som giver mulighed for at yde statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord, ophører den 31. december 2009. Letland ønsker også efter 31. december 2009 at kunne benytte sig af overgangsordningen og anmoder nu Rådet om, at muligheden for at yde statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord forlænges frem til og med 31. december 2013.

Letland begrundet blandt andet anmodningen med at en forlængelse af muligheden for at yde statsstøtte vil fremme Letlands bestræbelser på at øge bedriftsstørrelserne som led i strukturudviklingen. Fra lettisk side erindres om, at landbrugsbedrifter med et jordtilliggende på op til 15,9 hektar endnu i 2007 udgjorde 97,6 % af samtlige landbrugsbedrifter, herunder at den økonomiske krise og de fallende priser på landbrugsprodukter har vanskeliggjort landbrugernes finansieringsmuligheder for jordtilkøb.

Der forventes givet støtte til køb af ca. 70.000 hektar jord svarende til en samlet budgetramme på 12 mio. € (ca. 90 mio. kr.). Ordningen forventes at komme til at dække ca. 1.000 jordbrugere.

Støtten vil blive ydet som rentestøtte.

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemsstaterne til at videreføre eksisterende støtteordninger til køb af jord frem til udgangen af 2009. Letland ønsker nu Rådets godkendelse af, at ordningen videreføres frem til udgangen af 2013.

Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det lettiske forslag indenfor rammerne af de gældende rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer er generelt meget kritisk overfor ydelse af statsstøtte. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende – særligt for de nye medlemsstater. I tilfælde af, at det besluttes at godkende statsstøtteanmodningerne, bør det sikres, at der fastlægges en udløbsdato for alle ord-

ninger. Endvidere bør det i princippet være Kommissionen, der gennemgår og godkender statsstøttesager. Endelig bør det understreges, at der ikke kan ske forlængelse ud over 2013, hvorefter der ventes at være gennemført en reform af den nuværende landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Litauisk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Litauen har den 23. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte i form af en forlængelse af en eksisterende overgangsordning om ydelse af statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte ophører den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Litauen har den 23. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af en videreførelse af en gældende ordning om ydelse af støtte til erhvervelse af landbrugsjord. Ordningen udløber den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til den 31. december 2013.

Anmodningen er fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: "På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed træffe afgørelse om, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning."

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommelse af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Litauen har udnyttet en overgangsordning, som giver mulighed for at yde statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord frem til 31. december 2009. Litauen anmoder nu Rådet om at forlænge denne mulighed frem til og med 31. december 2013.

Litauen begrundes blandt andet anmodningen med ønsket om en privatisering af statsejede landbrugsarealer. Litauen oplyser i den forbindelse, at man - fra overgangsordningens vedtagelse og indtil 1. oktober 2009 - har solgt ca. 20.000 hektar statsejet jord til 1.700 jordbrugere. For nuværende er der ca. 20.000 jordbrugere, som har indgivet støtteberettigede ansøgninger om køb af landbrugsjord på ca. 368.000 hektar, men det er ikke muligt for Litauen at nå at behandle og imødekomme disse ansøgninger med udgangen af 2009.

Anmodningen begrundes endvidere med, at en forlængelse af muligheden for at yde statsstøtte vil fremme Litauens bestræbelser på, som led i strukturudviklingen, generelt at øge bedriftsstørrelserne. Fra Litauisk side erindres om, at landbrugsbedrifter med et jordtilliggende på op til 5 hektar endnu i 2009 udgjorde 52,5 % af samtlige landbrugsbedrifter, herunder at den økonomiske krise og de fallende priser på landbrugsprodukter har vanskeliggjort landbrugernes finansieringsmuligheder for jordtilkøb.

Endelig forudser Litauen, at en forlængelse af overgangsordningen også vil motivere yngre jordbrugere til at etablere sig. Litauen forventer, at godt 2.000 yngre jordbrugere vil benytte sig af en forlænget overgangsordning.

Litauen har ikke oplyst, hvilke instrumenter man vil benytte sig af under en videreførelse af støtteordningen.

Det fremgår af det litauiske forslag, at staten for nuværende er i besiddelse af 444.000 hektar jord blandt andet hidrørende fra tidligere statsbrug, og at der i givet fald forventes givet støtte til køb af 368.000 hektar jord frem til og med 2013 svarende til en samlet støtte på 16 mio. € (ca. 120 mio. kr.). Litauen oplyser, at ordningen forventes at komme til at dække ca. 20.000 jordbrugere.

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemsstaterne til at videreføre eksisterende støtteordninger til køb af jord frem til udgangen af 2009. Litauen udnyttede denne mulighed, og ønsker nu Rådets godkendelse af, at ordningen videreføres i yderligere fire år.

Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det litauiske forslag inden for rammerne af de gældende rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer er generelt meget kritisk overfor ydelse af statsstøtte. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende – særligt for de nye medlemsstater. I tilfælde af, at det besluttes at godkende statsstøtteanmodningerne, bør det sikres, at der fastlægges en udløbsdato for alle ordninger. Endvidere bør det i princippet være Kommissionen, der gennemgår og godkender statsstøttesager. Endelig bør det understreges, at der ikke kan ske forlængelse ud over 2013, hvorefter der ventes at være gennemført en reform af den nuværende landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Italiensk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Italien har den 26. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte til køb af landbrugsjord. Italien ønsker Rådets godkendelse til at yde statsstøtte fra 1. januar 2010 frem til udgangen af 2013. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte ophører den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Italien har den 26. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte til køb af landbrugsjord. Italien ønsker at iværksætte en støtteordning til køb af landbrugsjord fra 1. januar 2010 til udgangen af 2013.

Anmodningen er fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed træffe afgørelse om, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommelse af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemsstaterne til at videreføre eksisterende godkendte støtteordninger til køb af jord med statsstøtte frem til udgangen af 2009. Italien har på denne baggrund en godkendt støtteordning, der udløber den 31. december 2009.

Italien anmoder nu om Rådets godkendelse til at forlænge støtteordningen til erhvervelse af landbrugsjord med statsstøtte fra 1. januar 2010 til 31. december 2013.

Italien begrundet blandt andet anmodningen med behovet for en strukturudvikling i form af en forøgelse af bedriftsstørrelsen i landet. Det oplyses fra italiensk side, at en bedrift i Italien i gennemsnit har 7,6 hektar jordtilliggende i forhold til de 27 medlemsstaters 13,3 hektar.

Italien begrundet endvidere anmodningen med en nedgang i jordbrugernes indtægtsgrundlag, de lave priser på landbrugsprodukter, samt den stigende arbejdsløshed inden for landbrugssektoren. Endvidere nævner Italien, at den økonomiske krise har vanskeliggjort og begrænset finansieringsmulighederne for landbruget.

Italien vil, såfremt Rådet godkender støtteordningen, efter det oplyste give støtten i form af såkaldte bløde lån (lavtforrentede lån) eller ”leasing”, som skal ydes med en tilbagekøbsbestemmelse.

Mulighederne skal kunne benyttes både ved etablering og ved udvidelse af eksisterende bedrifter. Det fremgår af det italienske forslag, at der i givet fald forventes givet støtte til køb af 34.000 ha. jord i perioden 1. januar 2010 frem til og med 2013, svarende til en samlet støtte på 100 mio. € (ca. 750 mio. kr.). Fra italiensk side er det oplyst, at ordningen forventes at komme til at dække ca. 1.200 landmænd med et gennemsnitligt støttebeløb på ca. 80.000 €.

Italien har til sidst i statsstøtteanmodningen til Rådet erklæret, at man i givet fald årligt vil afrapportere resultaterne af den implementerede ordning, ligesom man vil fremsende en oversigt over støttemodtagere.

Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det italienske forslag inden for rammerne af de gældende rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Landbrug & Fødevarer er generelt meget kritisk overfor ydelse af statsstøtte. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende – særligt for de nye medlemsstater. I tilfælde af, at det besluttes at godkende statsstøtteanmodningerne, bør det sikres, at der fastlægges en udløbsdato for alle ordninger. Endvidere bør det i princippet være Kommissionen, der gennemgår og godkender statsstøttesager. Endelig bør det understreges, at der ikke kan ske forlængelse ud over 2013, hvorefter der ventes at være gennemført en reform af den nuværende landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Ungarsk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Ungarn har den 27. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte i form af en forlængelse af en eksisterende overgangsordning om ydelse af statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte ophører den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Ungarn har den 27. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af en videreførelse af en gældende overgangsordning om ydelse af statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord. Ordningen udløber den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til den 31. december 2013.

Anmodningen er fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed træffe afgørelse om, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommelse af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Ungarn har udnyttet en overgangsordning, som giver mulighed for at yde statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord frem til 31. december 2009. Ungarn anmoder nu Rådet om at forlænge denne mulighed frem til og med den 31. december 2013.

Ungarn begrundet blandt andet anmodningen med ønsket om en fortsættelse af den igangværende privatisering af statsejede landbrugsarealer, herunder med ønsket om en generel forøgelse af bedriftsstørrelsen for de bedrifter, der ejes af fysiske personer. I den forbindelse oplyses det fra ungarsk side, at ca. 86 % af bedrifterne, som ejes af fysiske personer, har et jordtilliggende på under 5 hektar, hvoraf 62 % har et jordtilliggende på under 1 hektar.

Ungarn peger endvidere på den økonomiske krise, som har afstedkommet begrænsede finansieringsmuligheder for jordbrugerne.

Ungarn har to eksisterende statsstøtteordninger og vil under en videreførelse af ordningerne yde rentestøtte samt direkte tilskud til køb af jord.

Budgetrammen for ordningerne vil være 15 mio. € (ca. 112 mio. kr.) og omfatte ca. 5.000 landmænd, hvilket giver ca. 3.000 € i gennemsnit pr. ansøger.

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemsstaterne til at videreføre eksisterende støtteordninger til køb af jord frem til udgangen af 2009. Ungarn udnyttede denne mulighed, og ønsker nu Rådets godkendelse af, at ordningen videreføres.

Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det ungarske forslag indenfor rammerne af de gældende rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer er generelt meget kritisk overfor ydelse af statsstøtte. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende – særligt for de nye medlemsstater. I tilfælde af, at det besluttes at godkende statsstøtteanmodningerne, bør det sikres, at der fastlægges en udløbsdato for alle ordninger. Endvidere bør det i princippet være Kommissionen, der gennemgår og godkender statsstøttesager. Endelig bør det understreges, at der ikke kan ske forlængelse ud over 2013, hvorefter der ventes at være gennemført en reform af den nuværende landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa
KOM (2009) 591

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om en bedre fødevareforsyningskæde i Europa som indeholder en række initiativer til forbedring af fødevareforsyningskædens konkurrenceevne og sikring af at konkurrencereglerne håndhæves på en sammenhængende og velkoordineret måde til gavn for forbrugerne, samt forebyggelse af spekulation som medfører store prisudsving. Meddelelsen er en opfølgning på KOM(2008)821 af 9. december 2008 om fødevarepriser i Europa, som var foranlediget af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2009) 591 af 28. oktober 2009 fremsendt meddelelse om fødevarepriser i Europa. Meddelelsen er fremsendt i dansk sprogversion den 11. november 2009.

Meddelelsen er en opfølgning på KOM(2008)821 af 9. december 2008 om fødevarepriser i Europa som var foranlediget af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Formål og indhold

I de sidste par år har der været store udsving i priserne i fødevareforsyningskæden. Fra midten af 2007 til midten af 2008 steg priserne på landbrugsråvarer stærkt, hvilket resulterede i højere forbrugerfødevarepriser og højere inflation som helhed. Siden da er priserne på mange råvarer faldet til et niveau, der svarer til eller endog ligger under det niveau, der blev nået, før den kraftige prisstigning satte ind. Forbrugerfødevarepriserne blev imidlertid ved med at stige og begyndte først at falde i maj 2009, hvilket gav anledning til bekymringer med hensyn til, hvordan fødevareforsyningskæden fungerer.

Kommissionen finder derfor, at den seneste prisudvikling viser, at der er et behov for forbedringer af fødevareforsyningskæden, for at undgå en optrapning af forbrugerfødevarepriserne i fremtiden.

Kommissionens meddelelse indeholder en række forslag, som har til hensigt at fremme bæredygtige og markedsbaserede relationer mellem interessenterne (1-2), og sikre større gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden (punkt 3-5). Kommissionen finder, at initiativerne rummer potentiale til at fremme det europæiske opsving og bør gennemføres med høj prioritet inden udgangen af 2010.

Kommissionens meddelelse indeholder desuden initiativer (6-10), som er rettet mod strukturelle spørgsmål i kæden med det formål at forbedre integrationen og konkurrenceevnen på længere sigt. Kommissionen oplyser, at disse initiativer vil blive suppleret med forslag om styrkelse af konkurrenceevnen i Europas detailsektor i den kommende meddelelse om overvågning af detailmarkedet.

Kommissionen vil senest i november 2010 udsende en rapport om opfølgningen af de foreslåede foranstaltninger. Til det formål planlægger Kommissionen at udvide beføjelserne og mandatet for den eksisterende Gruppe på Højt Plan om Fødevareindustriens Konkurrenceevne samt medlemskabet af denne.

Initiativer til fremme af bæredygtig og markedsrelaterede relationer mellem interessenterne i fødevareforsyningskæden (punkt 1 og 2):

Kontraktmæssige skævheder i forbindelse med en ulige forhandlingsposition har en negativ indvirkning på fødevareforsyningskædens konkurrenceevne, og der er derfor behov for en bedre forståelse for og en dybtgående undersøgelse af forskellige former for kontraktpraksis.

De nationale konkurrencemyndigheder har foretaget undersøgelser af fødevarebranchen, og disse har givet en bedre forståelse af, hvordan sektoren fungerer. Visse undersøgelser har ført til, at der er konstateret ulovlige overtrædelser og disse er blevet afhjulpet.

For at fremme bæredygtige og markedsrelaterede relationer mellem interessenterne i fødevareforsyningskæden har Kommissionen fremsat forslag om, at Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne om et mere sikkert grundlag for de kontraktmæssige relationer. Dette skal ske ved, at der udveksles informationer om den bedste kontraktpraksis, iværksættes bevidsthedskampagner og udveksling af "bedste praksis" om underretning af kontraktpraksis.

Derudover vil Kommissionen samarbejde med fødevarekædens interessenter om at udarbejde standardkontrakter, som skal være frivillige at anvende, og vurdere urimelige former for kontraktpraksis.

Endelig vil Kommissionen samarbejde med Det Europæiske Konkurrencenetværk (ECN) om at fastlægge en fælles holdning til relevante konkurrencespørgsmål.

Kommissionen foreslår i den forbindelse, at der om nødvendigt oprettes en fælles arbejdsgruppe inden for ECN, som har til opgave at analysere specifikke metoder og markeder, som kan være af afgørende betydning for fødevareforsyningskædens funktionsmåde.

Initiativer til at øge gennemsigtigheden i fødevareforsyningskæden (punkt 3, 4 og 5):

Kommissionen foreslår (punkt 3) at forbedre tilsynet og den generelle gennemsigtighed på landbrugsråvarederivatmarkederne¹ inden for rammerne af den generelle tilgang til derivater og revisionen af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID), herunder;

- passende gennemsigtigheds- og indberetningskrav bør udvides til at omfatte alle landbrugsråvarederivater, herunder dem, der handles unoteret
- disse forpligtelser bør suppleres med indførelse af forpligtelser til indberetning af positioner for bestemte kategorier af handlende, som fastlægges på EU-plan. Dette vil sætte lovgiverne i stand til at få et overblik over de positioner, som de forskellige typer handlende har taget,
- muligheden for at sætte lovgiverne i stand til at fastsætte positionsgrænser for at modvirke uforholdsmæssige prisbevægelser eller koncentrationer af spekulative positioner vil blive nøje vurderet med henblik på at sikre, at disse markeder fungerer effektivt

Kommissionen oplyser (punkt 4) at man har offentliggjort første udgave af det europæiske værktøj til overvågning af fødevarepriser og forpligter sig til at undersøge, hvordan det kan videreudvikles, således at det fra sommeren 2010 dækker et større antal fødevarer og kæder. Dette kræver, at de nationale statistiske kontorer samarbejder herom. Kommissionen opfordrer derfor de nationale statistiske kontorer til at indsamle de nødvendige data. Danmarks statistik har leveret data til det omtalte overvågningsværktøj.

Kommissionen finder det i den forbindelse ønskeligt, at der sker en videreudvikling af værktøjer til prissammenligning (som for eksempel websites eller smart phones, der kan anvendes i forretninger til at scanne eller sammenligne produkter) for fødevarer, idet man følger eksemplet fra en række sådanne tjenester i Europa. Kommissionen finder, at udvikling og brug af sådanne websites kan sende et kraftigt signal til borgerne om, at myndighederne er i færd med at tage konkrete skridt til at hjælpe dem med at opnå besparelser i deres daglige eller ugentlige indkøb. Dette finder Kommissionen vil bidrage til at styrke konkurrencen i detaileddet på lokale markeder samt i tidligere led i fødevarerforsyningskæden.

Kommissionen henstiller derudover til (punkt 5), at alle medlemsstater har netbaserede og lettilgængelige tjenester for sammenligning af detailpriser for fødevarer. Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne om at sikre, at der udveksles bedste praksis og erfaringer på dette område.

Danmarks Statistik indgår i et Europæisk samarbejde med det formål at belyse mulighederne for at tilvejebringe sammenlignelige gennemsnitspriser på konkrete forbrugsvarer medlemsstaterne imellem. Der pågår i øjeblikket på dette område forskellige pilotstudier, der har til formål at undersøge, hvordan man kan komme så tæt på det ønskede som muligt, ved brug af de prisoplysninger, der allerede indsamles til andre formål, nemlig ”Det harmoniserede forbrugerprisindeks” og ”Købekraftsparitetsundersøgelsen”.

¹ Derivat er et finansielt produkt konstrueret omkring et underliggende produkt. Aftalen er ofte opbygget omkring en fremtidig ydelse, for eksempel at sælge en bestemt aktie eller obligation på et bestemt fremtidigt tidspunkt. Derivater kan teoretisk opbygges omkring et hvilket som helst finansielt aktiv. Prisen på derivatet udregnes ud fra prisen på det underliggende aktiv og den forventede fremtidige rente.

Initiativer til at fjerne hindringer og sætte en stopper for metoder, som opsplitter det indre marked (punkt 6,7 og 8):

Kommissionen vil (punkt 6) vurdere foranstaltninger, som skal håndtere territoriale forsyningsbegrænsninger, i det omfang disse skaber økonomisk ineffektivitet og er i strid med principperne for det indre marked. For at informere om sine foranstaltninger udarbejder Kommissionen inden udgangen af 2010 en konsekvensanalyse.

Kommissionen opfordrer (punkt 7) Rådet og Europa-Parlamentet til hurtigt at vedtage Kommissionens forslag til revision af lovgivningen om mærkningsregler.

Kommissionen foreslår (punkt 8) at revidere udvalgte miljønormer og oprindelsesmærkningsordninger, som kan være til hinder for den grænseoverskridende samhandel, med henblik på at konstatere, om de politiske målsætninger for disse regler kan nås med en mindre indvirkning på integrationen af fødevareforsyningskæden. Kommissionen vil også samarbejde med medlemsstaterne og industrien om en bedre harmonisering af gennemførelsen af EU's fødevaresikkerhedsstandarder.

Initiativer til fremme af fødevareforsyningskædens konkurrenceevne (punkt 9 og 10):

Kommissionen foreslår at (punkt 9) fremme og lette omstruktureringen og konsolideringen i landbrugssektoren både i forbindelse med politikken for udvikling af landdistrikterne, blandt andet ved at tilskynde til oprettelse af frivillige producentorganisationer, og i en bredere sammenhæng inden for den fælles landbrugspolitik efter 2013. Dette vil Kommissionen i første omgang foreslå bliver undersøgt i forbindelse med den særlige situation i mejerisektoren af den nylig oprettede high level ekspertgruppe om mælk.

Kommissionen foreslår derudover (punkt 10), at træffe foranstaltninger til at fremme de forslag, som den højtstående gruppe har fremsat med det formål at forbedre konkurrenceevnen i landbrugsfødevaresektoren, navnlig i de små og mellemstore virksomheder, og fremme innovation og eksport i sektoren.

Udtalelser

Europa-Parlamentets skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

- Lov nr. 1389 af 21. december 2005 om markedsføring.
- Lov nr. 1547 af 20. december 2006 om ændring af lov om markedsføring
- Bekendtgørelse nr. 1084 af 14. september 2007 om urimelig markedsføring i forbrugerforhold.
- Lovbekendtgørelse nr. 1027 af 21. august 2007 - Bekendtgørelse af konkurrenceloven

Konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

I det omfang, at meddelelsen fører til initiativer til videreudvikling af statistiske overvågningsmekanismer, som kræver indsamling af data af en ny type eller af en større hyppighed, rejser dette et ressourcespørgsmål i de nationale statistiske kontorer.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen vurderer, at hensigterne i punkt 3 om øget gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden, kan medføre øgede administrative byrder for virksomhederne inden for fødevareproduktion i form af nye indberetninger. Byrdens størrelse vil være afhængig af den konkrete implementering.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens oplæg om at fremme bæredygtige og markedsbaserede relationer mellem interessenterne, og sikre større gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden. Landbrug & Fødevarer er desuden positive overfor de initiativer, som er rettet mod strukturelle spørgsmål i kæden med det formål at forbedre integrationen og konkurrenceevnen på længere sigt.

Landbrug & Fødevarer har stor forståelse for, at der i en række EU-lande er behov for at forbedre forholdet i fødevarekæden ved hjælp af frivillige standardkontrakter og ved tilskyndelse til oprettelsen af frivillige producentorganisationer. Det skal dog understreges, at det er nødvendigt at fastholde *frivilligheden* i forhold til standardkontrakter og oprettelsen af producentorganisationer. Erhvervet ønsker ikke et obligatorisk EU-regelsæt, fordi størstedelen af den danske landbrugs- og fødevaresektor allerede har en dækkende organisering på plads. I og med størstedelen af erhvervet er organiseret efter andelsprincippet, er det ikke nødvendigt i Danmark med standardkontrakter eller producentorganisationer for at forbedre producenterne position overfor forarbejdningsleddet.

Landbrug & Fødevarer støtter fuld ud initiativet med at forbedre den generelle gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden ved udvikle en række værktøjer til overvågning af fødevarepriserne, men påpeger, at det ikke er nok at fokusere på overvågning af priserne i Europa. Det er i lige så høj grad nødvendigt at besidde reel viden om primær-, forarbejdnings- og detailledet. Kommissionen skal være opmærksom på, at en lang række fødevarevirksomheder i Europa er organiseret efter andelsprincippet. Det betyder, at det er producenterne selv, som bestemmer, hvorledes indtjeningen skal fordeles mellem producent og mejeri. Fødevarevirksomheder, som satser på varemærker/brands og en høj grad af forarbejdning, vil opnå en højere merindtjening på deres produkter og vil opleve et langsommere fald i priserne for deres produkter pga. forbrugernes præferencer. Det er ligeledes vigtigt at være bevidst om, at der vil være en forsinkelse i pristilpasningen i fødevareforsyningskæden, hvilket blandt andet skyldes, at der gøres brug af tidsbestemte kontrakter med en fastsat pris.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til mærkningsforslaget, at forslaget introducerer muligheden for, at medlemsstaterne fastsætter egne regler på en række områder. Landbrug & Fødevarer gjorde i forbindelse med høring over det forslag opmærksom på ”at der efter vores opfattelse er overladt for meget råderum til nationalstaterne (artikel 44 og andre) og balancen mellem national og EU-kompetence er ikke optimal.” Landbrug & Fødevarer undrer sig derfor over, at mærkningsrevisionen generelt ses som et initiativ til at fjerne og sætte en stopper for metoder, som opsplitter det indre marked. For så vidt angår revision af oprindelsesmærkningsordninger fastholder Landbrug & Fødevarer synspunktet om, at oprindelsesmærkning netop fører til et opdelt indre marked præget af nationale præferencer, hvorfor en sådan mærkning alene kan være frivillig. Spørgsmålet behandles såvel i kvalitetspolitikken som i det generelle mærkningsforslag, og vi ser gerne at status quo oprettholdes, således at oprindelse alene skal angives såfremt en undladelse af at give denne oplysning vil

vildlede forbrugerne. For så vidt angår revision af EU's kvalitetspolitik om beskyttede betegnelser ser Landbrug & Fødevarer gerne en forenkling og en mere smidig ansøgnings- og godkendelsesproces.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten med Kommissionens initiativer som beskrives i meddelelsen, idet man generelt støtter Kommissionens initiativer for at sikre overholdelse af konkurrence-lovgivningen samt en forbedring af fødevareerhvervenes konkurrenceevne for at forbedre fødevareforsyningen og sikre lavere fødevarepriser for de europæiske forbrugere. Regeringen arbejder for, at de tiltag, der lægges op til for at øge gennemsigtigheden i fødevareforsyningskæden, får et passende omfang og implementeres hensigtsmæssigt, så de ikke giver anledning til unødige administrative byrder for virksomhederne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger endnu ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til meddelelsen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger KOM (2009) 553

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. november 2009. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger (TAC/kvoteforslaget). Forslaget omfatter dels EU-bestande, herunder Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredje-lande. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC² for 2010 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet i 2010.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2009) 553 af 6. oktober 2009 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 22. oktober 2009.

² TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget vil være på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget falder ind under Fællesskabets enekompetence, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, er Regeringen enig heri.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, herunder bestande ved Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande.

Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2010 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne. Der skal endvidere fastsættes fiskeriindsatsbegrænsninger for fiskeriet for 2010.

Kommissionen anfører, at forslagets anvendelsesområde i forhold til de foregående år er mere begrænset, da det er nødvendigt at tage højde for Lissabon-traktatens ikrafttræden. Forslaget omfatter for eksempel ikke længere de betingelser, der er knyttet til udnyttelsen af fiskerimulighederne, men ikke funktionelt hænger sammen med dem. En række af disse områder overføres nu til andre Råds- og Kommissionsforordninger, for eksempel den nye fiskerikontrolforordning, som der blev opnået politisk enighed om på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009.

Ligeledes blev der i lyset af den manglende aftale om nye tekniske bevaringsforanstaltninger for blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat ved rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. november 2009 truffet beslutning om videreførelse af en række midlertidige tekniske regler, som hidtil har stået i TAC/kvoteforordningen, i en midlertidig forordning, som finder anvendelse indtil 30. juni 2011.

Det fremgår, at forslaget er i overensstemmelse med politikerkærlingen for 2010³, hvori Kommissionens holdninger og intentioner i forbindelse med forslagene til fiskerimuligheder beskrives.

Fiskerimulighederne foreslås for et stigende antal bestande som for eksempel torsk, kulmule, tunge, rødspætte og jomfruhummer fastsat på basis af reglerne i de relevante langsigtede planer.

Aftaler med tredjelande:

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2010 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Færøerne og Grønland samt fordeler de kvoter, som er vedtaget blandt andet på årsmøderne i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav og ICCAT (Den

³ KOM (2009) 224 Meddelelse fra Kommissionen – Høring om fiskerimuligheder for 2010 af 12. maj 2009.

Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl.

EU-Norge

Aftalen mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, sild, kuller og sej aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen såsom blåhvilling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis, samt arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat i 2010:

Art	Rådgivning	TAC i 2009 (i tons)	DK andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen og Skagerrak	<u>40.300 tons</u> ⁴ ICES har godkendt forvaltningsplanen som værende i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Ved at følge denne kan TAC'en forøges med 17 % i 2010.	28.798 i Nordsøen og 4.114 i Skagerrak	20 % i Nordsøen og 83 % i Skagerrak
Kuller i Nordsøen og Skagerrak	<u>38.000 tons</u> ICES har på et foreløbigt grundlag godkendt den reviderede forvaltningsplan, der trådte i kraft 1. januar 2009, til at følge forsigtighedsprincippet. Ved at følge denne begrænses TAC-reduktionen i 2010 af en regel om maksimal årligt udsving på +/- 15 %. Det vil sige, at TAC reduceres med 15 %.	42.110 i Nordsøen og 2.590 i Skagerrak	7 % i Nordsøen og 84 % i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat	<u>107.000 tons</u> Ved at følge rådgivningen, der er i overensstemmelse med forvaltningsplanen, reduceres TAC'en reduceres TAC for 2010 med 15% i henhold til reglen om det maksimale årlige udsving på +/- 15 %.	125.934	9 %
Hvilling i Nordsøen	ICES rådgiver, at der skal ske et betydeligt fald i TAC for at bestanden ikke skal falde yderligere. Som eksempel viser ICES, at TAC skal reduceres med mere end 61 % for at SSB ⁵ ikke skal falde yderligere.	15.173	13 %
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	I Skagerrak/Kattegat er rådgivningen en uændret TAC på 1.050 tons i 2010.	1.050	90 %

⁴ ICES anbefaling omfatter også den østlige del af Den Engelske Kanal, ICES-område VIIId.

⁵ Gydebiomasse.

Rødspætte i Nordsøen	<u>63.800 tons</u> EU vedtog (juni 2007) en ny forvaltningsplan for rødspætte og tunge. Planen er ikke endeligt godkendt af ICES som værende i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, men ICES vælger alligevel at rådgive ud fra den, da dette vil føre til en højere langtidsudbytte. Ved at følge planen kan TAC i 2010 øges med 15 %, hvilket er forvaltningsplanens maksimale stigning.	55.500	20 %
Rødspætte i Skagerrak	<u>9.400 tons</u> ICES har anvendt rådgivningen for 2010, hvorfor der som for 2009 rådgives om en TAC på 9.400 tons.	9.350	79 %
Makrel i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat	<u>527.000 - 572.000 tons</u> ICES rådgiver at fastsætte TAC'en på mellem 527.000 og 572.000 tons for hele makrellens udbredelsesområde i overensstemmelse med forvaltningsplanen. En andel af denne vil blive tildelt Nordsøen.	605.000 tons, heraf 63.826 tons i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat	57 % (minimum)
Rejer i Skagerrak	<u>13.000 tons</u> Bestanden tilstand er usikkert bestemt, men data fra norske videnskabelige togter viser en nedgang i bestanden siden 2007. ICES rådgiver om en samlet TAC for IIIa og IVa(øst) på 13 000 tons for 2010, hvilket svarer til landingerne i 2008. ICES nævner desuden, at sorteringsriste bør være obligatoriske i fiskeriet.	11.620 i IIIa	65 %
Sild i Nordsøen	<u>164.000 t (konsum) og 10.400 t (bifangst)</u> ICES har vurderet forvaltningsplanen, som trådte i kraft den 1. januar 2009, til at være i overensstemmelse med bæredygtighedsprincippet. Med anvendelse af forvaltningsplanen beregner ICES en TAC på 164.300 tons for flåde A (min maske 32 mm i Nordsøen) og 10.400 tons for flåde B (bifangst i <32 mm maske i Nordsøen). For flåde A svarer det til en reduktion i TAC på 4 % i forhold til 2009.	171.000 (konsum) 15.985 (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	<u>26.200 t (konsum) og 5.800 t (bifangst)</u> På grund af den stærkt faldende rekruttering og uden en vedtaget forvaltningsplan og fastsatte grænsereferencepunkter anbefaler ICES en betydelig reduktion af fiskeritrykket i 2010. Fiskeritrykket skal derfor ligge under F_{MSY} (0,25), hvilket vil svare til fangster på mindre 26.200 tons for flåde C (målrettet trawl og not fiskeri i IIIa) og 5.800 tons for flåde D (bifangst af sild i små-masket fiskeri i IIIa) i 2010 (en reduktion af TAC på 31 %).	37.722 (konsum) 8.373 (bifangst)	48 % af konsumkvoten og 85 % af bifangstkvoten.

Brisling i Skagerrak / Kattegat	<u>52.000 tons</u> Brislinge-TAC'en har været på et næsten uforandret niveau i en årrække. ICES finder ikke anledning til at ændre på denne rådgivning.	52.000	72 %
--	--	--------	------

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlingerne mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske og jomfruhummer i norsk farvand, hvor Danmark har tæt på 100 % af EU's kvote.

EU-Færøerne

Der afholdes konsultationer mellem EU og Færøerne om udveksling af fiskerimuligheder for 2010 den 9.-11. december 2009. Fiskeriaftalen mellem EU og Færøerne giver bl.a. Danmark fiskerirettigheder efter blåhvilling og makrel i færøsk farvand.

Makrel

Der blev afholdt kyststatsforhandlinger om makrel mellem EU, Færøerne og Norge fra den 26.-30. oktober 2009 og den 23.-26. november 2009. Det blev konstateret, at det ikke vil være muligt at indgå en kyststatsaftale for makrel i 2010, idet Færøerne krævede en markant kvoteforøgelse i 2010. Det er nu op til EU og Norge at indgå en bilateral aftale om makrel.

Blåhvilling

Kyststaterne EU, Norge, Island og Færøerne blev den 22. oktober 2009 enige om en TAC for blåhvilling for 2010 på 540.000 tons svarende til en reduktion på knap 9 % i forhold til 2009. Efterfølgende vil der i regi af Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) blive fastsat en kvote for Rusland og Grønland i internationalt farvand på i alt 42.978 tons⁶⁶. Desuden aftalte EU og Norge, at man gensidigt kunne fiske 68 % af sin kvote i hinandens farvande.

Atlanto-skandisk sild

Kyststaterne Norge, Island, Rusland, EU og Færøerne enedes den 22. oktober 2009 om en samlet TAC for atlanto-skandisk sild i 2010 på 1.483.000 tons svarende til en reduktion på knap 10 % i forhold til 2009. Desuden blev den bilaterale adgangsaftale mellem EU og Norge videreført, således at EU's fiskere har adgang til at fiske 90 % af EU's kvote i norsk farvand i 2010.

EU-bestande:

Tobis

Kommissionen foreslår umiddelbart en videreførelse af bilaget om tobis fra 2009, hvori der blandt andet indgår en endelig TAC-fastsættelse på baggrund af resultaterne af et monitoringsfiskeri der må forløbe i perioden mellem 1. april 2010 og 6. maj 2010. Den samlede fiskeriindsats fastsættes på

⁶⁶ Rusland tildeles en ekstra mængde på 8.000 tons i 2010, som ligger udover den totale TAC. I 2011 er denne mængde fastsat til 4.000 tons og udfases helt i 2012.

basis af den samlede fiskeriindsats, som er anvendt i 2007 og skal fordeles blandt medlemsstaterne i overensstemmelse med kvoteallokeringen af denne TAC.

På grundlag af monitoringsfiskeriet samt udtalelser fra ICES (Det internationale Havundersøgelsesråd) og STECF (Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri) vedrørende størrelsen af 2009-tilvæksten af tobis skal Kommissionen i konsultation med Norge så hurtigt som muligt træffe beslutning om TAC'en for resten af året. TAC'en kan maksimalt fastsættes til 400.000 tons, og den fastsættes efter en glidende skala for vurdering af forholdet mellem TAC og fangstudbytte pr. trawltime under monitoringen. Kommercielt fiskeri efter tobis i perioden 1. august til 31. december 2010 vil være forbudt.

Kommissionen anfører imidlertid i forslaget, at metoden til beregning af TAC'en for tobis i løbet af året er ved at blive gennemgået. Det er sandsynligt, at der aftales en ny metode med Norge i november 2009, så forslaget i relation til tobis kan forventes at blive ændret væsentligt.

Torsk i Kattegat

Kommissionen foreslår en reduktion af TAC med 25 % fra 505 tons til 379 tons. Det betyder en reduktion i den danske kvote fra 312 t til 234 tons. Bestanden er omfattet af en langsigtet plan for torsk⁷ og TAC fastsættes i henhold til denne. ICES anbefaler en 0-TAC, hvilket STECF er enig i.

Tunge i Skagerrak/Kattegat/Østersøen

Kommissionen foreslår en reduktion i TAC med 15 % fra 800 tons til 680 tons. Det betyder en reduktion i den danske kvote fra 671 tons til 580 tons. Kommissionen kategoriserer bestanden som en bestand, der overfiskes i forhold til maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), men som ligger inden for sikre biologiske grænser. ICES har anbefalet, at fiskeridødeligheden i 2010 fastholdes under F_{pa} (en fiskeridødelighed fastsat i henhold til forsigtighedsprincippet) svarende til fangster under 620 tons, hvilket STECF er enig i. Rådgivningen vedrører imidlertid alene Skagerrak og Kattegat.

Tunge i Nordsøen

Kommissionen foreslår en stigning i TAC med 1 % fra 14.000 tons til 14.100 tons i henhold til den i EU vedtagne flerårige plan for rødspætte og tunge i Nordsøen⁸. ICES vurderer, at EU's flerårige plan foreløbigt kan accepteres som beskyttelse for tunge og kan anvendes som basis for forvaltning af bestanden på kort sigt, hvorfor ICES anbefaler at følge planen. STECF støtter, at planen følges.

Sperling

Kommissionen har endnu ikke foreslået en TAC. Den nuværende forvaltningsordning, hvor TAC kan revideres af Kommissionen i en forvaltningskomitéprocedure, når der foreligger ny rådgivning foreslås opretholdt. I 2009 var TAC'en ved årets begyndelse fastsat til 26.250 tons for EU-farvande og endte efter ny rådgivning på 157 000 tons. (Heraf ca. 75 % til EU fartøjer). Betingelsen var, at fiskeriet stoppes, når de afsatte bifangstmængder af kuller og hvilling var opbrugt. ICES rådgiver på basis af forsigtighedsprincippet om, at fangster i 2010 bør begrænses til under 307.000 tons.

⁷ Rådets Forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskbestande og for fiskeri efter disse bestande og om ophævelse af forordning (EF) nr. 423/2004

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 676/2007 af 11. juni 2007 om en flerårig plan for fiskeriet efter rødspætte og tunge i Nordsøen.

I forbindelse med fastsættelsen af en TAC for sperling er der behov for at afsætte mængder til industribfangster af kuller og hvilling i sperlingfiskeriet.

Brisling i Nordsøen

Kommissionen foreslår en TAC på 170.000 tons (svarende til dette års endelige TAC efter ny rådgivning). TAC'en kan som i 2009 revideres af Kommissionen i en forvaltningskomitéprocedure, når der foreligger ny rådgivning.

Jomfruhummer

Kommissionen foreslår en reduktion i TAC for jomfruhummer i Nordsøen på 7 % fra 24.837 tons til 23.188 tons. Den danske kvote reduceres fra 1.235 tons til 1.013 tons. ICES rådgiver for separate funktionelle enheder. Kommissionen kategoriserer bestanden som en bestand, hvis tilstand ikke kendes nøjagtigt, og STECF anbefaler en passende fangstmængde. Denne bestandskategori indebærer, at Kommissionen foreslår, at TAC tilstræbes fastsat i overensstemmelse med STECF's rådgivning, men således at TAC højst ændres med 15 %.

Kommissionen foreslår en uændret TAC på 5.170 tons for jomfruhummer i Skagerrak/ Kattegat. Den danske kvote er på 3.800 tons. På grund af datausikkerhed er ICES ikke i stand til at forudbetragte fangster, men vurderer, at der ikke er tegn på nedgang i bestanden, hvorfor det nuværende niveau for udnyttelse og indsats vurderes som bæredygtigt.

Lange i Skagerrak/Kattegat/Østersøen

Kommissionen foreslår en reduktion i TAC på 15 % fra 100 tons til 85 tons. Det indebærer en reduktion i den danske kvote fra 57 tons til 49 tons. Kommissionen kategoriserer bestanden som en bestand, hvis bestandssituation ikke er nøjagtig kendt og STECF rådgiver om et passende fangstniveau. Denne bestandskategori indebærer, at Kommissionen foreslår, at TAC tilstræbes fastsat i overensstemmelse med STECF's rådgivning, men således at TAC højst ændres med 15 %.

Hestemakrel

For hestemakrel foreslås der en opdeling i nye forvaltningsområder for hestemakrel, hvilket indebærer en opsplittning af Nordsøen. Kommissionens hensigt er, at forvaltningsområderne er i bedre overensstemmelse med ICES rådgivning. Der foreligger endnu ikke rådgivning fra ICES.

TAC'er i øvrigt

For pighaj er TAC for Skagerrak og Kattegat foreslået fastsat til 0. Tilsvarende er TAC for pighaj for Nordsøen foreslået til 0. Dog er bifangster i begge områder på op til 10 % af de fastsatte kvoter i 2009 tilladte under nærmere angivne betingelser. Fangster af disse arter, som ikke opfylder de pågældende betingelser eller overskrider mængden, skal straks sættes ud uskadt i det omfang, det er praktisk muligt.

For rokker i Skagerrak og Kattegat foreslås en reduktion i TAC'en på 15 % fra 68 ton til 58 tons. Den danske kvote reduceres fra 53 tons til 45 tons. Ligeledes foreslås en reduktion i TAC for rokker i Nordsøen på 15 % fra 1.643 ton til 1.397 tons. Den danske kvote reduceres fra 11 tons til 9 tons. Kommissionen kategoriserer bestanden som en bestand, hvis tilstand ikke kendes nøjagtigt, og STECF anbefaler en passende fangstmængde. Denne bestandskategori indebærer, at Kommissionen

foreslår, at TAC tilstræbes fastsat i overensstemmelse med STECF's rådgivning, men således at TAC højst ændres med 15 %.

For en række fladfisk i Nordsøen – pighvar og slethvar, rødtunge og skærising foreslår Kommissionen en reduktion i TAC på 15 % i tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen rådgivning fra ICES/STECF, mens TAC opretholdes uændret for ising/skrubbe.

Fiskeriindsatsregulering

I 2009 er der blevet indført et kilowattagesystem til regulering af fiskeriindsatsen i blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008⁹. Fiskeriindsatsreguleringen reguleres for 2010 således i henhold til reglerne i denne plan. De specifikke tal for de forskellige redskabsgrupper er anført som ”pm” i forslaget, og Kommissionen anfører som begrundelse herfor, at den stadig er i gang med at analysere oplysningerne og rådgivningen fra STECF vedrørende fangsttendenser til og med 2007.

Andre bestemmelser

Der videreføres en bestemmelse fra 2009 om, at fiskeriindsatsen, målt i kW-dage til havs, for fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse skal forblive på 65 % af den pågældende medlemsstats fiskeriindsats i 2003.

I arbejdsdokument af 25. november 2009 fra Kommissionen er der indsat tal for fiskeriindsatsregulering 2010. I henhold til tallene reduceres fiskeriindsatsen for visse redskabskategorier i henhold til torskeplanen med 25 % i Kattegat og 13,3 % i Nordsøen og Skagerrak.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget forventes ikke umiddelbart at have statsfinansielle konsekvenser.

Fastsættelse af TAC og kvoter har både på kort og på lang sigt direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC'erne for 2010 er der for bestande af væsentlig betydning for Danmark bestande, hvor TAC'erne stiger, herunder for eksempel torsk i Nordsøen og Skagerrak og rødspætte i Nordsøen. Ligeledes er der TAC'er, som reduceres, herunder torsk i Kattegat og sild i Nordsøen og i Skagerrak. Samlet set for Danmark er vurderingen på kort sigt, at Kommissionens forslag vil få meget begrænsede negative konsekvenser i erhvervets fiskerimuligheder. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil imidlertid blandt andet afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, ikke mindst brændstof, og fiskerimønstre. Det er også klart, at for den enkelte fisker kan situationen se anderledes ud og indebære enten stigninger eller fald i fiskerimulighederne afhængigt af den enkelte fiskers fiskeri. Endvidere kan situationen variere fra fisker til fisker afhængigt af det pågældende fartøjs fiskeri.

⁹ Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskebestande og for fiskeri efter disse bestande og om ophævelse af forordning nr. 423/2004.

På længere sigt forventes fastsættelsen af fiskerimulighederne i 2010 at medføre en positiv bestandsudvikling og dermed alt andet lige samlet set at kunne medføre en forbedret indtjening for erhvervet på sigt.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening har udtrykt tilfredshed med, at en række vigtige bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat har vist fremgang og yderligere en del bestande er stabile. Det understreges, at Kommissionens overordnede betragtninger om overfiskeri ikke afspejler situationen i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat. Overordnet anerkender Danmarks Fiskeriforening i udgangspunktet præmisserne for eksisterende forvaltningsplaner og langsigtede mål for bestandsudvikling, og dermed behovet for at reducere TAC for visse arter i overensstemmelse med principperne i forvaltningsplanerne. Man anerkender dog ikke, at reduktioner i TAC nødvendigvis skal følges af reduktioner i indsats. Danmarks Fiskeriforening mener, at man med udgangspunkt i enkelte sårbare bestande omfattet af forvaltningsplaner indfører en u hensigtsmæssig og unødvendig indsatsreduktion i fiskerier efter bestande, som ikke er omfattet af forvaltningsplaner og/eller TAC/kvote-regulering.

Foreningen kan støtte Danmarks forslag om en supplerende incitamentskvote for torsk til anvendelse for fiskere, der fisker med fuld dokumentation, idet det understreges, at der skal være tale om en supplerende kvote, og at der ikke blot kan tages en andel af den eksisterende kvote til dette formål.

For arter omfattet af meget små kvoter og hvor hovedparten af landingerne består af uundgåelige bifangster ønsker Danmarks Fiskeriforening ikke yderligere reduktion af TAC. Yderligere reduktion vurderes at medføre øget discard.

Danmarks Fiskeriforening finder, at TAC for tunge i Skagerrak/Kattegat og Østersøen ikke bør reduceres som foreslået af Kommissionen, idet der i den biologiske rådgivning ikke er taget højde for fangster i Østersøen, hvorfor disse skal tillægges den foreslåede TAC. Endvidere kan foreningen ikke støtte, at der for visse bestande foretages en systematisk kvotereduktion i tilfælde, hvor der ikke har været fuld kvoteudnyttelse.

Danmarks Fiskeriforening udtrykker bekymring for fiskemulighederne under den nuværende forvaltning af sperling og tobis. Man understreger, at der er behov for en ny løsning for 2010. For begge fiskerier understreger Danmarks Fiskeriforening vigtigheden af, at der udvikles forvaltningsløsninger, som i højere grad end nu sikrer planlægningsmuligheder og stabilitet, hvilket indebærer ønske om en fast kvote fra årets begyndelse.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation bemærker, at TAC for sild i Skagerrak/Kattegat, som i tidligere år, bør fastsættes med udgangspunkt i bestandsudviklingen dels hos Rügen silden og dels hos Nordsøilden.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for, at der i 2010 afsættes en begrænset supplerende incitamentskvote for torsk, fordelt blandt medlemsstaterne i overensstemmelse med relativ stabilitet. Kvoten skal kunne tildeles

de fiskere, der påtager sig at fiske under en ordning, hvor alle fangster skal afskrives på kvoten under fuld dokumentation. Dette har til hensigt at reducere discard, og således gavne bestandene.

Regeringen forventer generelt at kunne støtte de forventede resultater af Norgesforhandlingerne.

Vedrørende tobis støtter Regeringen en model svarende til dette års model, hvor en foreløbig TAC var fastsat fra årets begyndelse, mens den endelige TAC og fiskeriindsats fastlægges efter en monitoringsperiode, idet man dog på sigt arbejder for en løsning, hvor TAC kan fastsættes fra årets begyndelse.

Med hensyn til TAC-fastsættelse for sperling finder Regeringen, at der er behov for at etablere en flerårig model med en ensartet TAC, hvilket vil kunne skabe grundlag for bedre planlægning af fiskeriet.

Regeringen forventer generelt at kunne støtte fastsættelsen af kW-dage i henhold til den eksisterende plan.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. november 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af krav til virksomheder, der markedsfører træ og træprodukter KOM (2008) 644

Der henvises til særskilt notat fra Miljøministeriet.

11. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Mulighederne for dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd KOM (2009) 584

Der henvises til særskilt notat fra Justitsministeriet.

-
12. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål**
KOM (2008) 543
-

Der henvises til særskilt notat fra Justitsministeriet.